

NEVLADNE ORGANIZACIJE V ZASAVSKI REGIJI

Analiza stanja nevladnih organizacij

Splošno o regiji in strukturi nevladnih organizacij

Zasavska statistična regija sodi med **manjše statistične regije** v Sloveniji. Z 57.711 prebivalci je druga najmanjša regija glede na število prebivalcev (najmanjša regija je Primorsko notranjska z 52538 prebivalci). S 485km² površine pa najmanjša regija. Za primerjavo, Primorsko notranjska regija ima 1456km².

Kljub »majhnosti« pa je zasavska regija, regija z **visoko gostoto poseljenosti**. Tako je s 118,9 prebivalca na km² tretja najbolj gosto poseljena regija, za Podravsko (149) in Osrednjeslovensko (229) regijo.¹

Zasavsko regijo sestavljajo **občine Litija, Zagorje ob Savi, Trbovlje in Hrastnik**. Občina Litija je del zasavske statistične regije od 1.1.2015. S priključitvijo občine Litija je zasavska regija skoraj podvojila svojo površino (pred letom 2015 je regija merila 264km²)

Po številu prebivalcev je v zasavski regiji najmanjša občina Hrastnik z 9350 prebivalci. Občina Litija jih ima nekaj več kot 15.000. Med največjimi sta občina Trbovlje (16.461 prebivalcev) in Zagorje ob Savi (16.705 prebivalcev)².

Regija ima 4 upravne enote: UE Litija, UE Zagorje ob Savi, UE Trbovlje in UE Hrastnik. V regiji so splošna bolnišnica in porodnišnica, vrtci, osnovne šole, srednje šole, višje in visoke šole, gledališča, muzeji...

¹ povzeto po podatkih, veljavnih december 2015, vir: SURS

² povzeto po podatkih na dan 1.7.2015, vir: SURS

31. januarja 2016 je bilo v Sloveniji registriranih 26.931 nevladnih organizacij, od tega 23.795 društev, 2.876 zavodov (zasebnih) in 260 ustanov. To je 36 več kot 31. decembra 2015, ko jih je bilo 26.895, od tega 23.778 društev, 2.857 zavodov (zasebnih) in 260 ustanov.³ Pri tem je potrebno opozoriti, da vse registrirane nevladne organizacije, niso nujno tudi aktivne.

Februarja 2016⁴ je bilo v zasavski regiji registriranih 620 nevladnih organizacij, od tega 583 društev, 7 ustanov in 30 zavodov, ki pokrivajo potrebe lokalnega prebivalstva in lokalnih skupnosti.

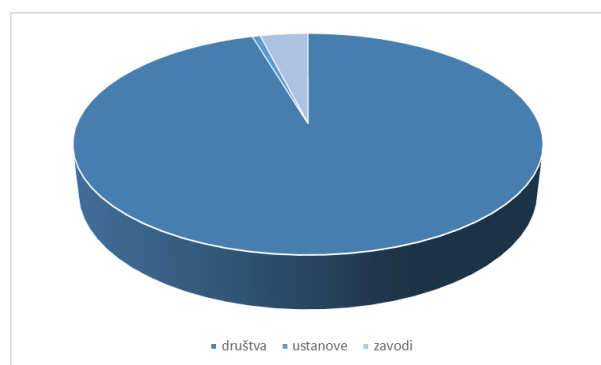
Tabela 1: Nevladne organizacije glede na občino in obliko, februar 2016

	Litija	Zagorje ob Savi	Trbovlje	Hrastnik	skupaj
društva	157	182	156	88	583
ustanove	3	4	0	0	7
zavodi	6	9	14	1	30
	166	195	170	89	620

Zagorje ob Savi ima glede na največje število prebivalcev v regiji tudi največ registriranih nevladnih organizacij (195), kar pomeni 11,7 nevladnih organizacij na 1000 prebivalcev. Četudi je drugo največje mesto v zasavski regiji Trbovlje (10,3), pa po številu nevladnih organizacij na 1000 prebivalcev zaostaja za Litijo, ki je v regiji takoj za Zagorjem ob Savi s 11,03 nevladnih organizacij na 1000 prebivalcev. Hrastnik ima 9,5 nevladnih organizacij na 1000 prebivalcev.

Večje statistično število nevladnih organizacij lahko pripišemo večji površini (Občina Litija je po površini največja v regiji) in naseljem, ki jih je v Litiji in Zagorju ob Savi več kot v drugih dveh mestih.

Slika 1: Oblike nevladnih organizacij v regiji, februar 2016

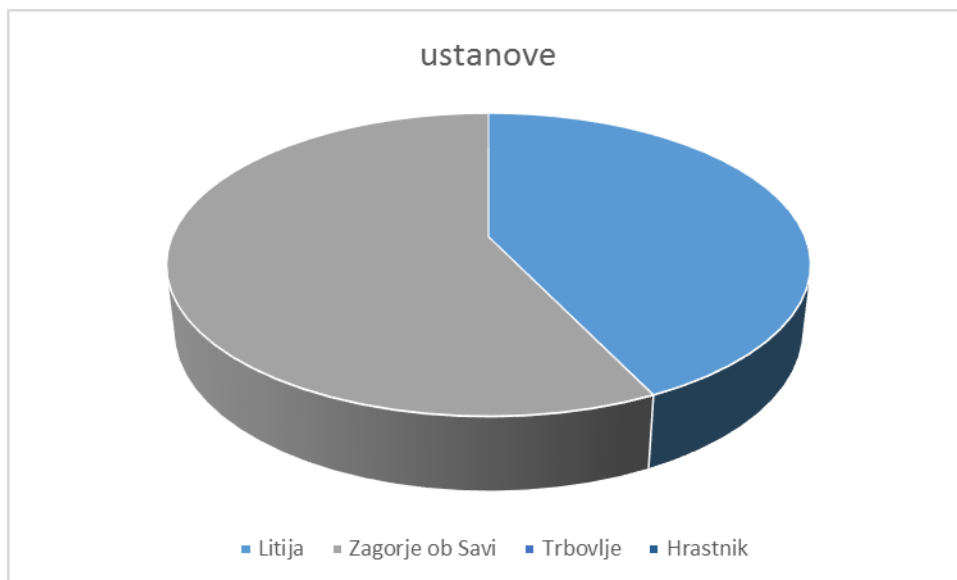

³ povzeto po podatkih CNVOS

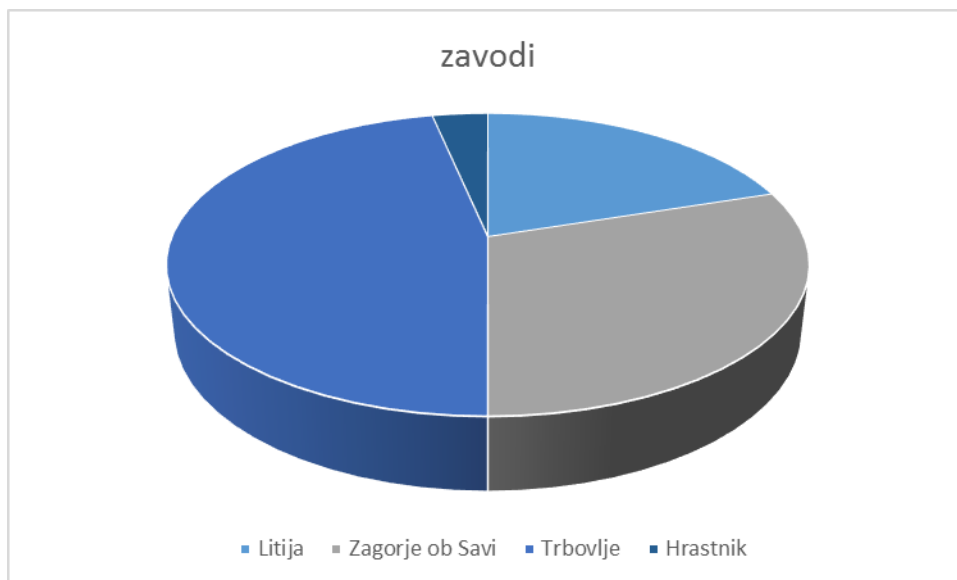
⁴ povzeto po registru MNZ društev in ustanov ter registru AJPES

Ustanove so registrirane le v občinah Litija (3) in občini Zagorje ob Savi (4). Največ zavodov (14) je registriranih v občini Trbovlje, sledijo zavodi v občinah Zagorje ob Savi (9), Litija (6) in Hrastnik (1).

Slika 2: Delež ustanov po občinah, februar 2016

Slika 3: Delež zavodov po občinah, februar 2016

Največ društev je registriranih v občini Zagorje ob Savi (182), najmanj v občini Hrastnik (88). Tudi glede na število prebivalcev je največji delež društev v občini Zagorje ob Savi (11 društev na 1000 prebivalcev), kateri sledi občina Litija in občini Trbovlje in Hrastnik (9 društev na 1000 prebivalcev).

Slika 4: Delež društev po občinah, februar 2016

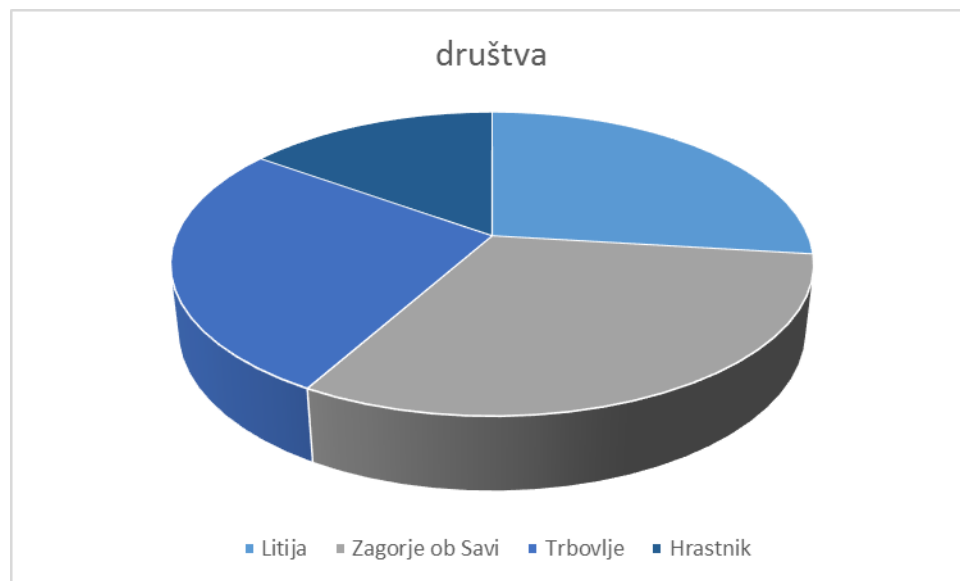

Tabela 2: Število in vrsta društev, februar 2016

	Litija	Zagorje ob Savi	Trbovlje	Hrastnik	skupaj
društva	157	182	156	88	583
1 - Športna in rekreativna društva	52	62	57	30	201
2 - Društva za pomoč ljudem	21	26	23	18	88
3 - Kulturna in umetniška društva	27	32	31	12	102
4 - Znanstvenoraziskovalna, izobraževalna, strokovna in poklicna društva	8	14	15	5	42
5 - Društva za varstvo okolja, gojitev in vzrejo živali in rastlin	17	16	11	6	50
6 - Stanovska društva	11	8	7	5	31
7 - Društva za razvoj kraja	14	16	7	4	41
8 - Nacionalna in politična društva	0	1	0	1	2
9 - Društva za duhovno življenje	4	3	2	0	9
99 - Ostala društva	3	4	3	7	17

Tako v celotni regiji kot po posameznih občinah je največ športno rekreativnih društev (34,5 % vseh društev v regiji), tem sledijo kulturna in umetniška društva (17,5%) ter društva za pomoč ljudem (15,1%). Razmerje zastopanosti glede na vrsto društev je podobno zastopanosti glede na državo. V Litiji in Zagorju ob Savi izstopa večje število društev za razvoj kraja, varstvo okolja in vzreje živali.

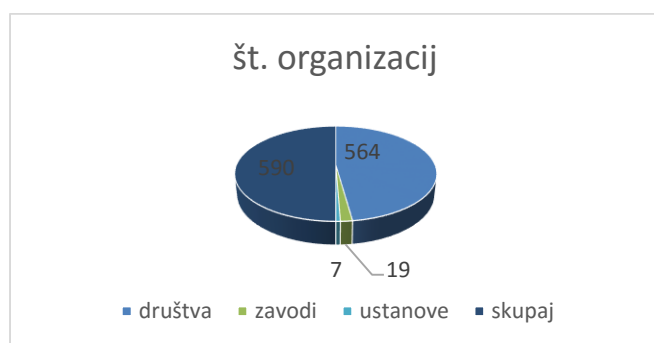
Analiza nevladnih organizacij v letu 2014

Zaradi zbira različnih, razpršenih podatkov in potrebne obdelave prikazujemo podrobnejšo analizo nevladnih organizacij v zasavski statistični regiji, ki se navezuje na podatke za leto 2014. V letu 2014 občina Litija še ni bila del zasavske regije⁵, a zaradi namena predstavitve in analize statistične regije, so v podatkih upoštevani tudi podatki občine Litija. Podatki so zajeti iz predloženih letnih poročil nevladnih organizacij.

Splošno o strukturi nevladnega sektorja

V letu 2014 je bilo v regiji po podatkih AJ PES 590 nevladnih organizacij, od tega 564 društev, 19 zasebnih zavodov in 7 ustanov. Delež društev je v strukturi nevladnih organizacij zelo visok (95,6%). Na ravni celotne države, je bilo registriranih 25.440 nevladnih organizacij, od tega 22.568 društev, 2.609 zavodov in 263 ustanov. Delež društev je na ravni države nižji (89%). V veliko večji in bolj razviti osrednjeslovenski regiji je delež društev v strukturi nevladnih organizacij še manjši (80%).

Slika 5: Oblike nevladnih organizacij v letu 2014

Slovenija s glede na statistične regije razlikuje tudi po številu nevladnih organizacij. V zasavski regiji bilo tako leta 2014 2,32 vseh nevladnih organizacij, od tega zgolj 2,5 odstotka slovenskih društev, manj kot 1 odstotek zavodov

⁵ to je postala s 1.1.2015

(0,73%) in kar 2,7 odstotka vseh ustanov. Za primerjavo, v sosednji, Osrednjeslovenski regiji, je bilo v letu 2014 25 odstotkov vseh slovenskih društev.

V zasavski regiji je bilo po podatkih centralnega registra društev, prvo društvo, ki je bilo registrirano kot društvo, društvo Prostovoljsko gasilsko društvo Tirna iz občine Zagorje ob Savi, ki je bilo registrirano 5.8.1948. V Trbovljah je bilo PGD Čeče Trbovlje registrirano 24.9.1948, v Hrastniku pa Planinsko društvo Hrastnik 22.9.1948. Prvo društvo je bilo v občini Litija registrirano kot društvo šele 14.8.1950 in sicer LD Gabrovka. Seveda pa razvoj nevladnih organizacij v zasavski regiji seže še precej daleč nazaj. Že različne družbe somišljenikov so namreč imele določene značilnosti današnjih NVO. Zato dandanes društva velikokrat uporabljajo letnico ustanovitve kot letnico začetka zbiranja, ne pa kot letnico registracije kot nevladna organizacija, društvo. Med najstarejšimi delujočimi so tako zagotovo tudi kulturna društva.

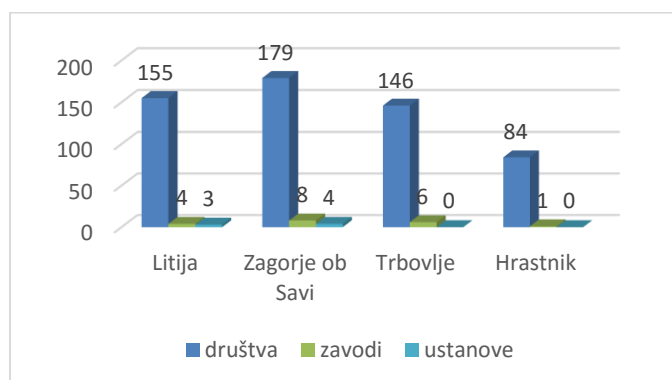
Pregled nevladnih organizacij po občinah

Tabela 3: Delež nevladnih organizacij po občinah v letu 2014

	društva	zavodi	ustanove
Litija	155	4	3
Zagorje ob Savi	179	8	4
Trbovlje	146	6	0
Hrastnik	84	1	0

Največ nevladnih organizacij zasavske regije je bilo v letu 2014 v občini Zagorje ob Savi, kjer je imelo sedež 179 društev, 8 zavodov in 4 ustanove. V občini Litija je bilo 155 društev, 4 zavodi in 3 ustanove, v občini Trbovlje 146 društev in 6 zavodov. Najmanj nevladnih organizacij je v letu 2014 imela občina Hrastnik. 84 društev in 1 zavod.

Slika 6: Delež nevladnih organizacij po občinah v letu 2014

Poslovanje nevladnih organizacij

Nevladne organizacije so ustanovljene z namenom zasledovanja splošno koristnih ciljev, z namenom, da s svojim delovanjem prispevajo k boljšemu življenju posameznikov in prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja v lokalni skupnosti. So nepridobitne in neprofitne. Nepridobitnost pomeni, da njihova osnovna, glavna dejavnost ni pridobivanje dobička oziroma, da niso ustanovljene za opravljanje pridobitnih dejavnosti. Le te lahko opravljajo le kot svojo dopolnilno dejavnost. Neprofitnost nevladnih organizacij pa pomeni, da svoj morebitni dobiček oziroma pozitivni presežek uporabljajo izključno za uresničevanje svojega namena (nepridobitnega) in ga ne delijo med seboj, svoje člane, ustanovitelje...

Glavni vir financiranja nevladnih organizacij je financiranje preko članarin, prispevkov, javnih razpisov in pozivov občin, nacionalnih razpisov, ...

Tabela 4: Javno financiranje NVO s strani občin, 2009-2014⁶

	2009	2011	2012	2013	2014
Občina	skupen znesek javnih sredstev, ki jih je občina nakazala NVO (v EUR)	skupen znesek javnih sredstev, ki jih je občina nakazala NVO (v EUR)	skupen znesek javnih sredstev, ki jih je občina nakazala NVO (v EUR)	skupen znesek javnih sredstev, ki jih je občina nakazala NVO (v EUR)	skupen znesek javnih sredstev, ki jih je občina nakazala NVO (v EUR)
Občina Hrastnik	471.269,86	372.511,34	400.142,68	433.965,86	346.619,68
Občina Litija	654.627,11	798.117,44	868.427,16	630.956,88	567.949,78
Občina Trbovlje	590.330,82	608.229,27	601.254,33	601.917,11	518.857,62
Občina Zagorje ob Savi	702.237,83	874.115,90	924.755,60	845.145,22	894.143,27

Trend nihanja višine javnih sredstev, ki jih občine namenijo sofinanciranju dejavnosti in programov, projektov nevladnih organizacij je zaskrbljujoč. Sredstva se namreč v povprečju zmanjšujejo. Edino občina Zagorje ob Savi je v letu 2014 povečala delež sredstev namenjenih nevladnim organizacijam.

Prihodki nevladnih organizacij

⁶ vir: CNVOS

Tabela 5: Podatki o prihodkih in zaposlitvah v društvih v letu 2014

	DRUŠTVA		
	Število	Št. zaposlenih	Celotni prihodki v EUR
ZAGORJE OB SAVI	179	14	2.866.892
TRBOVLJE	146	18	2.132.294
HRASTNIK	84	5	1.225.852
LITIJA	155	12	2.027.210
REGIJA	564	49	8.252.248
SLOVENIJA	22568	3299	537.915.123

Tabela 6: Podatki o prihodkih in zaposlitvah v zavodih v letu 2014

	ZAVODI		
	Število	Št. zaposlenih	Celotni prihodki v EUR
ZAGORJE OB SAVI	8	0	63450
TRBOVLJE	6	0,87	24.037
HRASTNIK	1	0	64.345
LITIJA	4	1,55	110.499
REGIJA	19	2,42	262.331
SLOVENIJA	2609	4346,5	284.219.071

Tabela 7: Podatki o prihodkih in zaposlitvah v ustanovah v letu 2014

	USTANOVE		
	Število	Št. zaposlenih	Celotni prihodki v EUR
ZAGORJE OB SAVI	4	2,96	108.460
TRBOVLJE	0	0	0
HRASTNIK	0	0	0
LITIJA	3	0	2844
REGIJA	7	2,96	111.304
SLOVENIJA	263	155,39	21.164.511

Celotni prihodki vseh nevladnih organizacij v zasavski regiji v letu 2014 so znašali 8.625.883 EUR. Na ravni države, so nevladne organizacije v letu 2014 ustvarile 843.298.705 EUR prihodkov. Podrobnejši pregled glede na vrsto NVO organizacije kaže, da je bil večinski del vseh prihodkov ustvarjen v društvih, in sicer 8.252.248 EUR, oziroma slabih 96 odstotkov. Na ravni države je ta delež manjši in sicer se v društvih ustvari slabih 64 odstotkov, v zavodih slabih 34 odstotkov in v ustanovah dobra 2 odstotka vseh prihodkov nevladnih organizacij.

Slika 7: Delež prihodkov po oblikah nevladnih organizacij v regiji v letu 2014

Podatki v tabeli 8 kažejo, da so v letu 2014 imela največ prihodkov v društvih društva za pomoč ljudem, kar slabih 32 odstotkov vseh prihodkov društev. Največ društev je športno rekreativnih, ki so v letu 2014 skupaj ustvarili 2.199.211 EUR celotnih prihodkov, kar predstavlja 26,6 odstotka vseh prihodkov društev.

Tabela 8: Prihodki in število zaposlenih glede na vrsto društev v letu 2014

Vrsta društva	Število društev	Število zaposlenih	Celotni prihodki v 2014
1 - Športna in rekreativna društva	189	6	2.199.211
2 - Društva za pomoč ljudem	88	22	2.637.330
3 - Kulturna in umetniška društva	96	1	606.850
4 - Znanstvenoraziskovalna, izobraževalna, strokovna in poklicna društva	38	0	256.525
5 - Društva za varstvo okolja, gojitev in vzrejo živali in rastlin	50	1	576.399
6 - Stanovska društva	33	6	1.165.983
7 - Društva za razvoj kraja	43	8	459.817
8 - Nacionalna in politična društva	2	0	10.725
9 - Društva za duhovno življenje	8	2	73.698
99 - Ostala društva	17	3	296.977
skupaj	564	49	8.283.515

Tabela 9: Višina prihodkov društev v letu 2014

višina celotnih prihodkov	št. društev v regiji	delež v %	št. društev v Sloveniji	delež v %
0 prihodkov	67	11,9	3896	17,3
od 1 do 5.000 EUR prihodkov	240	42,6	8954	39,7
od 5.001 do 10.000 EUR prihodkov	73	12,9	2888	12,8
od 10.001 do 20.000 EUR prihodkov	72	12,8	2735	12,1
od 20.001 do 50.000 EUR prihodkov	75	13,3	2379	10,5
od 50.001 do 100.000 EUR prihodkov	24	4,3	901	4
nad 100.001 EUR prihodkov	13	2,3	815	3,6
skupaj	564		22.568	

V zasavski regiji je v letu 2014 večina, kar 42 odstotkov, društev ustvarila do 5.000 EUR celotnih prihodkov (tabela 9). Na osnovi tega podatka lahko vidimo, da ima velik del društev v regiji dokaj skromen obseg svojih dejavnosti. V primerjavi s celotno Slovenijo pa zasavska regija manj društev, ki so bila povsem brez prihodkov v letu 2014, kar pomeni relativno majhen delež neaktivnih društev. Visoke prihodke (nad 100.000 EUR na letni ravni) ustvarja majhen delež društev tako v regiji kot na ravni države.

Tabela 10: Prihodki društev, glede na vrsto prihodkov, v letu 2014

	društva	Celotni prihodki v EUR	Prihodki iz pridobitne dej.	Delež prihodkov iz pridobitne dej. v %
Litija	155	2.027.210	466.155	22,99
Zagorje ob Savi	179	2.866.892	1.086.362	37,89
Trbovlje	146	2.132.294	656.261	30,78
Hrastnik	84	1.225.852	323.264	26,37
Skupaj regija	564	8.252.248	2.532.042	

Večji del prihodkov so društva ustvarila z nepridobitno dejavnostjo. Povprečen delež prihodkov iz pridobitne dejavnosti v regiji znaša 29,5 odstotkov, preostalo je iz nepridobitne dejavnosti (tabela 10). Regija je pod slovenskim povprečjem glede ustvarjanja prihodkov iz pridobitne dejavnosti, kjer znaša ta delež 38 odstotkov. Najšibkejša po prihodkih iz pridobitne dejavnosti so društva iz občine Litija (22,99%). Najvišji delež prihodkov iz pridobitne dejavnosti so ustvarila društva v občini Zagorje ob Savi, in sicer slabih 38 odstotkov. Vidimo lahko, da imajo društva v zasavski regiji še veliko neizkoriščenega potenciala pri pridobivanju sredstev iz pridobitnih virov.

Tabela 11: Prihodki zavodov, glede na vrsto prihodkov, v letu 2014

	zavod	Celotni prihodki v EUR	Prihodki iz pridobitne dej.	Delež prihodkov iz pridobitne dej. v %
Litija	4	110.499,00	104.696,00	94,7
Zagorje ob Savi	8	63.450,00	35.260,00	55,6
Trbovlje	6	24.037,00	8.757,00	36,4
Hrastnik	1	64.345,00	59.988,00	93,2
Skupaj regija	19	262.331,00	208.701,00	

Pri zavodih je slika obratna. Prihodki zavodov, so v večini pridobitne narave, je v regiji kar 70 % vseh prihodkov zavodov, pridobitnih. Vidimo lahko, da zavodi po večini izkoriščajo svojo lastno dejavnost tudi za namene financiranja. Ta manko je močno opazen le pri zavodih v občini Trbovlje in Zagorje ob Savi, ki izstopata po manjšem deležu pridobitnih sredstev.

Tabela 10: Prihodki ustanov, glede na vrsto prihodkov, v letu 2014

	ustanova	Celotni prihodki v EUR	Prihodki iz pridobitne dej.	Delež prihodkov iz pridobitne dej. v %
Litija	3	2.844,00	2.584,00	89,6
Zagorje ob Savi	4	108.460,00	107.556,00	99,2
Trbovlje	0	0,00	0,00	0
Hrastnik	0	0,00	0,00	0
Skupaj regija	7	111.304,00	110.140,00	

Ustanove v občinah Litija in Zagorje ob Savi ustvarijo velik, skoraj večinski delež svojih prihodkov iz pridobitne dejavnosti. Tako v Litiji kot občini Zagorje ob Savi prihodke iz pridobitne dejavnosti ustvarja le ena ustanova.

Zaposlovanje v nevladnih organizacijah

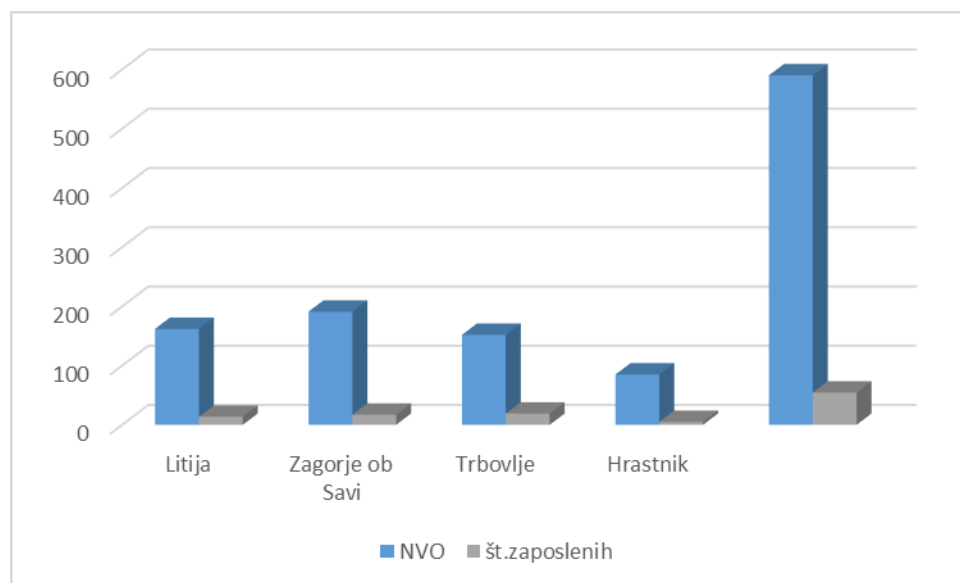
V nevladnih organizacijah je bilo v zasavski regiji v letu 2014 zaposlenih 54,38 oseb, od tega velika večina v društvih (49 oseb, tabela 5). Največ zaposlenih, glede na število nevladnih organizacij, imajo v Trbovljah, najmanj pa v Hrastniku. Največ zaposlenih je v društvih za pomoč ljudem (tabela 8), kar 22. Ta društva ustvarijo tudi največ prihodkov, tako lahko vidimo, da zaposlovanje oziroma profesionalizacija društev pripomore tudi k višjim prihodkom. Zavodi in ustanove ne predstavljajo znatnega prispevka k zaposlenosti v sektorju. V ustanovah je zaposlenih 2,96 oseb, od tega vse v eni ustanovi v Zagorju ob Savi. Zavodi v Litiji in Trbovljah pa skupaj zaposlujejo 2,42 oseb. So pa zavodi z manj zaposlenimi ustvarili več celotnih prihodkov kot ustanove (slika 9)

Nizka stopnja zaposlenosti v nevladnem sektorju pomeni veliko prostovoljnega dela za izvedbo programov in dejavnosti, manj profesionalizacije v organizaciji in s tem možnosti za razvoj.

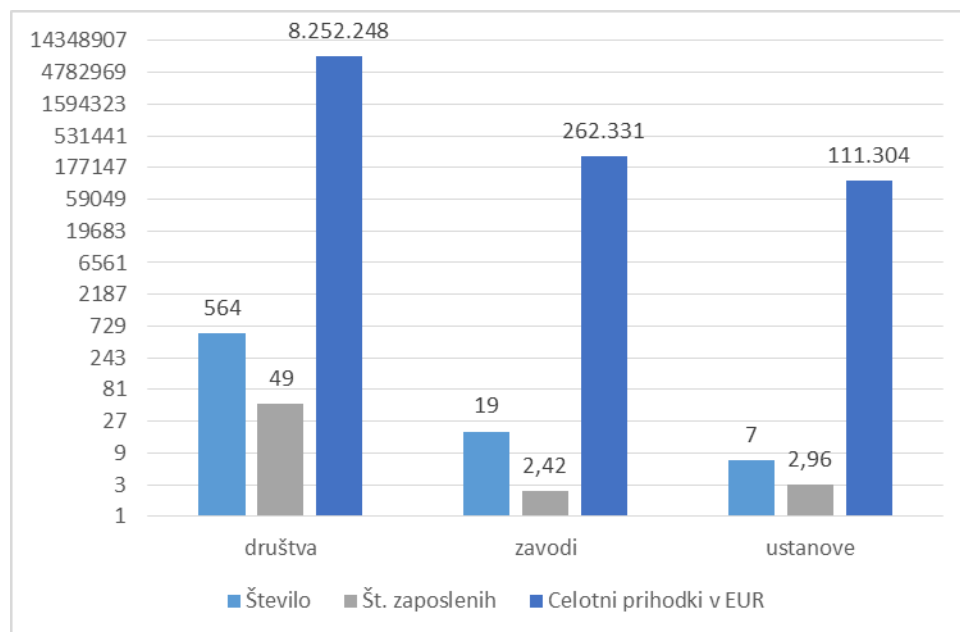
Tabela 13: Število nevladnih organizacij in zaposlenih oseb v letu 2014

	NVO	št.zaposlenih
Litija	162	13,55
Zagorje ob Savi	191	16,96
Trbovlje	152	18,87
Hrastnik	85	5
	590	54,38

Slika 8: Število nevladnih organizacij in zaposlenih oseb v letu 2014

Slika 9: Število zaposlenih, višina prihodkov in število NVO v regiji v letu 2014

Povzetki:

- Zasavska regija je po površini najmanjša, po številu prebivalcev pa druga najmanjša slovenska statistična regija.
- V letu 2014 je bilo v regiji po podatkih Ajpes-a 590 nevladnih organizacij. Največ nevladnih organizacij zasavske regije je v občini Zagorje. Delež društev je v strukturi nevladnih organizacij zelo visok, višji od slovenskega. Društva so izjemnega pomena za življenje v lokalni skupnosti in njen razvoj. Podobno kot na slovenski ravni, so tudi v zasavski regiji najbolj zastopana športna in rekreativna društva.
- Večinski del vseh prihodkov nevladnih organizacij v regiji je bil ustvarjen v društvih. Večji del teh prihodkov izhaja iz nepridobitne dejavnosti. Regija je pod slovenskim povprečjem glede ustvarjanja prihodkov iz pridobitne dejavnosti.
- V zasavski regiji je bil leta 2014 ustvarjen le 1 odstotek vseh prihodkov nevladnih organizacij v Sloveniji.
- 42 odstotkov društev s prihodki, predstavljajo društva, ki so ustvarila do 5.000 EUR celotnih prihodkov v letu 2014, kar kaže, da ima velik del društev skromen obseg dejavnosti.
- V nevladnih organizacijah je bilo v zasavski regiji v letu 2014 zaposlenih 54,38 oseb, od tega velika večina v društvih. Najmanj zaposlenih v nevladnih organizacijah je v letu 2014 imela občina Hrastnik.
- V dveh letih je zasavska regija postala bogatejša za 30 nevladnih organizacij. V februarju 2016 je v regiji registriranih 583 društev, 30 zavodov in 7 ustanov.

Viri:

- Slovenske regije v številkah, Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana 2014
- Podatki iz letnih poročil društev za leto 2014 po regijah in občinah, AJ PES
- Podatki iz letnih poročil zasebnih zavodov in ustanov za leto 2014, AJ PES
- STRATEGIJA RAZVOJA TRBOVLJE za obdobje 2014-2022, Trbovlje, februar 2014, dostopno na http://www.trbovlje.si/Strategija_2014_2022.pdf
- Poročilo o razvoju 2014, Kazalniki razvoja Slovenije -Regionalne razlike v BDP na prebivalca, UMAR, http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2014/V/5_13.pdf
- Statistični urad RS, Podatkovni portal SI-STAT, Demografsko in socialno področje, www.stat.si
- RS, Ministrstvo za notranje zadeve
http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/drustva_ustanove_shodi_prireditve/
- CNVOS, www.cnvos.si
- AJ PES, www.ajpes.si